

De geboorte van hoop

Kerst in
Israël, een
impressie

Directeurswisseling NEM

Verootmoediging, ontferming en verzoening

Een nieuw begin

De velden van Bethlehem

In dit NEMagazine vindt u een aantal bijdragen die met het thema geboorte te maken hebben. Noem het ons kerstnummer. Op de drempel van het nieuwe jaar leek het ons goed om bij dit feest stil te staan.

In dit voorwoord noem ik kort dat Alfred Muller met een deskundige bespreekt hoe het Bethlehem ten tijde van Jezus' geboorte eruitzag. In twee columns, een vanuit Israël en een vanuit de Arabische wereld, komt het thema 'geboorte' op een verrassende manier aan de orde. Verder bespreekt Ruth Penning hoe Kerst door verschillende groepen in Israël beleefd en gevierd wordt. Dat blijkt net zo uiteenlopend te zijn als in Nederland!

Als een organisatie die met één been in het Midden-Oosten staat, kunnen we uit de eerste hand ver-

tellen wat zich in deze regio afspeelt, hoe mensen er leven en soms worstelen om te overleven. Onze werkers in het Midden-Oosten proberen door concrete hulp en gebed dienstbaar te zijn aan hun naasten. Tegelijkertijd leven ze in voortdurende onzekerheid en spanning. Samen met hen mogen we roepen om Gods reddende ingrijpen, in onze door onrust en geweld getekende wereld. We mogen ons erover verwonderen dat God steeds weer een nieuw begin mogelijk heeft gemaakt, zoals door de geboorte van Jezus. Hij doorbreekt de spiraal van teleurstelling en wanhoop met zijn woord van hoop! Als NEM zijn we na het afscheid van Gijs Lammerts van Bueren een nieuwe periode ingegaan. In dit NEMagazine blikken we nog eenmaal terug op de directeurswisseling in september. Voor het jaar dat nu begint is ons verlangen dat we samen dienstbaar mogen zijn aan het grote visioen

van verzoening tussen Israël en de volken. Uw gebed en betrokkenheid worden zeer gewaardeerd.

Graag wijs ik u op de nieuwjaarsreceptie van 9 januari. Meer informatie vindt u in de agenda achterin dit magazine. Wij zien ernaar uit u te begroeten. Namens bestuur en staf van de NEM wens ik u een bijzonder gezegend jaar toe.

Kees Jan Rodenburg

Foto voorpagina: Deze mensen werken in een olijfwerkplaats voor gehandicapten. Hun producten zijn te bestellen via www.cipwinkel.nl.

Nu aanmelden voor Reveilweken!

Is de letter 'r' uit de maand, dan komen de Reveilweken er weer aan! Op kantoor zijn we weer bezig een aantal fantastische Reveilweken voor te bereiden. Ook in 2012 bestaan deze bijzondere weken uit de combinatie van Bijbelstudies, groeps gesprekken, lofprijzing, creativiteit, ontmoeting tussen jong en oud, en nog veel meer.

Twee dingen zijn anders dan anders. De zomerweken zijn een dag ingekort en eindigen op vrijdagmiddag. Daardoor is het voor de organisatie gemakkelijker om de overstap van de ene week naar de volgende te maken. Daarnaast heeft de MiniReveilweek dit jaar hetzelfde thema als de langere zomerweken. Tijdens het lange hemelvaartswEEKend geven we een voorproefje van wat er tijdens de zomerweken uitgebreider aan de orde zal komen!

Dit jaar is het thema van de Reveilweken: *Heb 't lef!* We nemen het bijbelboek Esther als uitgangspunt. Als meisje begint Esther langzamerhand te beseffen dat het lot van het Joodse volk in haar handen ligt. Hoe reageert ze daarop? Wat kunnen we leren van

Mordechai, die niet voor Haman wilde knielen? En hoe is God in hun leven aanwezig? De Reveilweken willen je uitdagen om lef te tonen en op te staan om de Koning te dienen.

Het thema is uitgewerkt voor volwassenen, jongeren, tieners en kinderen in de verschillende leeftijdsgroepen. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij aan het ochtend- en avondprogramma meedoen. De middagactiviteiten, zoals seminars, zijn vrijwillig. Zodra de uitgewerkte programma's bekend zijn, inclusief de sprekers van het volwassenprogramma, zullen deze te vinden zijn op onze website: www.nemnieuws.nl.

Aanmelden

Opgave gaat via onze website, www.nemnieuws.nl, onder het kopje 'Reveil' => aanmelden. Natuurlijk kunt u het formulier ook telefonisch aanvragen bij ons kantoor.

Data

MiniReveilweek	NEM-centrum Voorthuizen	16 – 20 mei 2012
Reveilweek 1	De Kroeze Danne Delden	21 – 27 juli 2012
Reveilweek 2	NEM-centrum Voorthuizen	28 juli – 3 augustus 2012
Reveilweek 3	NEM-centrum Voorthuizen	4 – 10 augustus 2012

Let op: de zomerweken beginnen als vanouds op zaterdag, maar eindigen op vrijdagmiddag!

Doven

Tijdens Reveilweek 1 zijn er voor alle programma's gebaren- en schrijftolken beschikbaar. Vermeldt het op je aanmeldingsformulier als je hiervan gebruik wilt maken.

Inhoud van dit nummer

Jozef en Maria bezochten familie in Bethlehem	4	Kerst in Israël, een impressie	10	Agenda	15
Studie: De geboorte van hoop	7	NEM-achterban aan het woord	11	Steun de NEM, Colofon	15
Verootmoediging, ontferming en verzoening	8	Serie Ontknoping – <i>Het tijdperk Ariël Sharon</i>	12	Kinderpagina	16
Column: Elia Zweverink	9	Column: Christel uit Israël	14		
		Vragenrubriek: met wortel en tak	14		

Jozef en Maria bezochten familie in Bethlehem

In wat voor omstandigheden werd Jezus geboren? Waarom woonden Jozef en Maria in Nazareth? Waar leefden de mensen in Bethlehem van? Tientallen jaren heeft Claire Pfann het Nieuwe Testament bestudeerd in het land waar het allemaal begon. Ze concludeert dat de gelovigen in Jezus' omgeving begrepen dat er iets speciaals aan de hand was toen hij werd geboren.

Claire Pfann studeerde theologie. Ze doceert over het Evangelie van Johannes aan de University of the Holy Land en werkt aan haar doctoraat aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem.

De vijfde-eeuwse Geboortekerk in Bethlehem markeert de plek waar Jezus werd geboren. De traditie die de kerk verbindt met de plaats van de geboorte, dateert uit de tijd van Justinus de Martelaar. 'Hij

was een Samaritaanse christen die optrad in de tweede eeuw, rondom het jaar 150', zegt Claire Pfann. 'We weten dat in deze samenlevingen generaties herinneringen doorvertelden aan volgende generaties. De verbinding van deze plek met de familie van Jozef is daarom een vrij geloofwaardige traditie.'

Wat kunnen we zeggen over het leven van de mensen in Bethlehem?
'Professor Shmuel Safrai beschreef het leven van de meeste Joden. De mensen deden aan landbouw. Ze bewerkten een stukje land en misschien hadden ze wat vee. De voedselproductie was zeer fundamenteel in deze oude maatschappijen. We realiseren ons niet meer wat voor strijd het voor de mensen was om aan voldoende water en eten te komen. De mensen wisten hoe ze enkele gewassen moesten kweken. In deze mediterrane zone verbouwden ze tarwe, gerst, olijven, vijgen, granaatappelen, komkommers, linzen, rozemarijn en allerlei andere kruiden, waaronder hysop. Ze aten eieren en melkproducten zoals kaas. Het land rondom het dorp bestond uit terrassen waarop gewassen verbouwd werden. De mensen hadden ook enige stukken vee, maar ze aten niet veel vlees. Alleen de rijke landheren hadden grote kuddes.'

In welke omstandigheden werd Jezus geboren?
'Bethlehem was een dorp. In een Joods dorp woonden in die tijd patriarchale families. In Bethlehem werd gastvrijheid verleend door de plaatselijke huiseigenaren. Er was geen hotel, zoals in Jeruzalem, Tiberias of Jericho, waar veel internationaal verkeer bestond.

Lukas geeft aan dat Jozef en Maria terugkeren naar het huis van de voorouders. De lezers van zijn

Er bestaat grote belangstelling voor de Geboortekerk in Bethlehem. Het zijn niet alleen christenen die de kerk bezoeken. Deze moslimmeisjes sluiten aan bij de tientallen meters lange rij voor de Geboortegrot. Foto: Alfred Muller

Claire Pfann: Jozef en Maria reisden van Nazareth naar Bethlehem omdat ze daar vandaan kwamen. Foto: Alfred Muller

boek begrepen dat ze naar hun familie gingen. Deze families waren clans. Tegenwoordig zien we dat nog in de dorpen van de Israëlische Arabieren en de Palestijnen. Dat zijn dorpen met 2000 of 3000 inwoners, die uit slechts drie of vier grote families bestaan.

Ze werden dus in een huis van familie ontvangen. Ze brachten daar geruime tijd door. Hoe lang Maria en Jozef er al waren toen zij geboorteweeën kreeg, weten we niet. Ze hadden de dingen niet bij zich die ze hadden gemaakt, zoals een bed voor de baby. Ze moesten improviseren. Toen Jezus werd geboren wikkelden ze hem in doeken. Dat is de gewoonte in vele delen van de wereld. Tot nu toe is alles normaal.

Maar dan lezen we in Lukas dat ze hem in een kribbe legden en dat er geen plaats voor hem was in de herberg. Het woord herberg, kataluma in het Grieks, betekent 'gastenvertrek' of 'bovenkamer'. In Lukas 10:34, in de gelijkenis van de Goede Samaritaan, is sprake van een hotel. Hier wordt een totaal ander woord gebruikt, namelijk pandoecheion. Dat betekent een hotel waar je een kamer kunt krijgen als je geld betaalt.

Als we lezen dat er geen plaats voor hen was, moeten we denken aan de wijze waarop de huizen in de eerste eeuw waren gebouwd. Deze bevonden zich op een heuvelrand, want er was heel weinig plat land. De bewoners liepen eerst de binnenhof binnen.

Een huis had drie verdiepingen. Een deur leidde naar het woonvertrek en een slaapvertrek. Een andere deur leidde naar de bovenverdieping, de kataluma in het Grieks. Normaal gesproken verbleven de gasten in deze gastenkamer of bovenkamer.

Dan was er een deur die toegang bood naar de kelder. Dat kon een natuurlijke grot zijn die aangepast was, of een grot die door mensen was gemaakt. De kelder diende als opslagplaats voor granen, olijfolie en wijn. Mensen konden er ook dieren stallen als die bescherming nodig hadden. Als je vandaag de dag naar de Geboortekerk gaat, wandel je een grot binnen in een heuvelrand. Dat was een keldergrot van een gebouw dat daar in de eerste eeuw stond.

Als Jozef en Maria in Bethlehem komen voor de volkstelling, is het al enorm druk. Anderen keren namelijk ook terug. Het huis was al helemaal vol. Waar was privacy waar ze de baby in rust geboren konden laten worden? Ze kozen voor de opslagruimte. Hier kon ook een kribbe staan.

Jozef en Maria waren dus geen vreemdelingen. In feite was er sprake van het omgekeerde. Jezus de Messias werd geboren in een gemeenschap van trouwe Joden die wachtten op de vervulling van Gods beloften. De mensen die de baby gadesloegen, zoals Maria en Jozef, Zacharias en Elisabeth en Simeon en Anna herkenden in Hem de Messias. In dit alles vervulde

*Pelgrims raken de plek aan in de Geboortekerk in Bethlehem waar volgens de christelijke traditie Jezus is geboren.
Foto: Alfred Muller*

God zijn beloften. De Heilige Geest bestuurt wat er gebeurt.'

Wat kan er gezegd worden over de herders?

'De verhouding tussen de herders en de boeren was problematisch, omdat de schapen en geiten alles opaten en vies achterlieten. Maar God zelf zegt dat Hij een herder van Israël zal zijn. Het volk zelf had zijn wortels in het herderschap, want de patriarchen waren herders. Als het Lam van God wordt geboren, horen de herders als eerste het goede nieuws. Zij vertegenwoordigen als het ware het oorspronkelijke Israël, omdat Abraham, Izak en Jakob herders waren. Er is hier een heel mooie poëtische, theologische connectie met de wortels van Israël. De eersten die het hoorden waren de herders. Niet de aanzienlijke en machtige mensen, maar de nederrigen.'

Als de familie in Bethlehem was, hoe kwamen ze dan in Nazareth terecht?

'Dat is inderdaad een vraag. Matteüs en Lukas melden dat Jezus in Bethlehem geboren werd en dat hij opgroeide in Nazareth. Matteüs begint zijn verhaal in Bethlehem. Hij schrijft niets over Jozef en Maria in de periode voordat ze in Bethlehem waren. Als we alleen Matteüs hadden, zouden we denken dat het gezin in Bethlehem woonde. Hij zegt dat ze zich later in Nazareth vestigden uit vrees voor Archelaüs, de zoon van Herodes de Grote. Hij was een tirannieke, wrede heerser en de mensen eisten dat hij afgezet zou worden.

We lezen in Johannes 1:43-51 over de vraag van Nathanaël of er iets goeds uit Nazareth kan komen. Wat dat betekent is: 'Het is niet logisch wat je zegt. Mozes en de profeten spreken nooit over Nazareth.'

In de tijd van het Oude Testament bestond Nazareth namelijk nog niet. De Hasmoneeën voerden in de tweede en eerste eeuw voor Christus een politiek van uitbreiding. Ze wilden dat Joden zich in Galilea vestigden en bouwden steden en dorpen, waaronder Nazareth. Jozef en Maria kwamen mogelijk met een migratiegolf naar het noorden. Nazareth bood mogelijkheden voor Jozef, die een bouwer was. Daar was werk en daar konden ze mogelijk land krijgen. Maar hun wortels lagen in Bethlehem.'

Wat betekent dit verhaal voor u persoonlijk?

'Ik waardeer bijzonder het nederrige begin. De mensen om Hem heen begrepen dat er iets speciaals aan de hand was. Maar het duurde jaren voordat het potentieel realiteit werd. Er is een belofte, maar voor die tijd is er de groei, de training, de relatie met de familie, de zorg en de begeleiding van de ouders. Je vraagt je af: 'Wat dachten de mensen? Waren het alleen Jozef en Maria die zagen dat er iets bijzonders aan de hand was?'

Lukas zegt dat Maria deze dingen in haar hart bewaarde (2:19). Zij was de enige persoon die continuïteit bood. Toen Jezus in de openbaarheid trad, was Jozef

overleden. Toen Jezus leed aan het kruis, was Maria de enige persoon die zich de vroegere gebeurtenissen rondom de geboorte herinnerde.

In Johannes lezen we dat Maria in Kana tegen Jezus zei dat er geen wijn meer was. Hij zei als het ware: 'Wat gaat mij dat aan?' Maar Maria zei ook tegen de dienstknechten: 'Wat Hij ook zegt, doe het.' Zij herinnerde zich wat Gabriël haar had verteld over de komst van de Zoon van God. Zij had ongeveer dertig jaar in Hem geïnvesteerd.

*In Nazareth Village in Nazareth is een reconstructie te zien van een timmermans-werkplaats uit de eerste eeuw.
Foto: Alfred Muller*

Ze voelde dat dit het moment was. Zij handelde als katalysator en hielp Hem naar voren te treden. Vanaf dat moment handelde Hij zelfstandig.

Daar kan ik veel mee. In werkelijkheid gaat alles niet in één keer. We hebben de aanvankelijke belofte en we hebben geproefd wie we in de Heer kunnen zijn. We weten dat er een roeping bestaat en dat we een doel hebben. Maar er is ook sprake van een dagelijks wandelen met Hem. Hij die een goed werk in ons begonnen is, zal dat afmaken.'

De geboorte van hoop

De geboorte van Jezus blijft me verwonderen. In een tijd van grote politieke spanningen en diepe verdeeldheid binnen de Joodse gemeenschap, komt God als een kind onze wereld binnen. Het leven van Maria en Jozef staat op z'n kop. Voor hen geen pais en vree als het kind op komst is en geboren wordt. Direct daarna moeten ze alweer verder, op de vlucht naar Egypte.

En toch is dit het komen van God dat de wereld grote vreugde brengt, zoals de engelen verkondigen (Lukas 2:10-11). Het kind in de voederbak wordt zelfs *het teken* genoemd (Lukas 2:12) dat zichtbaar maakt dat God de volken van de wereld aan het redden is. Hoe valt dit te rijmen met dat kwetsbare kind? Misschien betekent het wel vooral, dat de wereld waarin Hij kwam, werkelijk onze wereld is. Een verscheurde en onzekere wereld, die op zoek is naar hoop. Tegen die wereld zegt God: Ik laat je niet los, Ik kom daar waar jij bent. Daar waar geen uitzicht lijkt te zijn wordt een nieuwe toekomst geboren.

Een voorbeeld hiervan is Coventry Cathedral in Engeland; een indrukwekkende plaats met een bijzondere roeping. De kathedraal is de spil geworden van een wereldwijd netwerk van organisaties die zich inzetten voor verzoening. Verrassend genoeg heeft de kerk die bediening niet bewust gezocht, maar is ze ontstaan na een ingrijpende gebeurtenis. Eind 1940 werd de kathedraal verwoest door Duitse bombardementen. Te midden van de ruïnes sprak de toenmalige provoost over Christus die met de wereld lijdt, maar ook over de noodzaak verbittering en haat te overwinnen en te streven naar verzoening met de Duitse vijand. Deze houding nam niet iedereen hem in dank af. De oorlog was immers nog maar net begonnen en van toenadering kon geen sprake zijn. Toch hebben de woorden die sindsdien iedere dag tijdens het mid-daggebed in Coventry worden uitgesproken, een duidelijke weg gewezen. Het sobere gebed 'Vader vergeef' helpt ons te beseffen dat wij Gods komst in ons bestaan nodig hebben, persoonlijk, als kerk en als wereld. Hoop wordt geboren als we, net als de herders, op weg gaan om Hem te ontmoeten.

Vader vergeef

Iedereen heeft gezondigd en ontbeert de glorie van God.

De haat die scheiding maakt tussen volken, rassen en klassen. Vader vergeef. De begeerte van mensen en naties om te hebben wat niet van hen is. Vader vergeef.

De hebzucht die het werk van mensenhanden uitbuit en de aarde verwoest. Vader vergeef.

Onze jaloersheid op de welvaart en het geluk van anderen. Vader vergeef.

Onze onverschilligheid tegenover de roep van de gevangene, de dakloze en de vluchteling. Vader vergeef.

De lust die de lichamen van mannen, vrouwen en kinderen onteert. Vader vergeef.

De trots die ons ertoe brengt om op onszelf te vertrouwen en niet op God. Vader vergeef.

Wees goed voor elkaar, zachtmoedig, vergevend, zoals God jou heeft vergeven in Christus.

Verootmoediging, ontferming en verzoening

Directeurswisseling bij de NEM

De Menorah-zaal op het NEM-terrein was te klein voor deze bijzondere dag van 7 september 2011. Een extra tent met beeld en geluid was nodig om de vele genodigden en belangstellenden een plaats te kunnen geven tijdens het afscheid en welkom van de gaande en komende directeuren Gijs Lammerts van Bueren en Kees Jan Rodenburg.

Het middagprogramma werd goed bezocht door vertegenwoordigers van vele organisaties waar de NEM een band mee heeft. Naast bestuursvoorzitter Hans van der Zwan en de door de NEM uitgenodigde gastspreker Bernard Reitsma, kwamen zowel de vertrekkende als de komende directeur aan het woord.

Gijs blikte terug op de periode waarin hij leiding gaf aan het NEM-werk. Hij gaf aan onder de indruk te zijn van de moeilijke weg van vernedering en verootmoediging die de werkers in het Midden-Oosten zijn gegaan, die tevens een mooie weg is welke naar vergeving, hoop en uiteindelijk een stuk verzoening leidt. Door alle moeilijkheden heen herkende Gijs steeds weer de hand van God, al is hij er zich terdege van bewust dat het vaak moeilijk is te onderscheiden wat door mensenhanden is gemaakt en wat van God komt. Gijs is dankbaar voor de vele mensen die hij de afgelopen 15 jaar mocht ontmoeten en ziet de toekomst van de NEM onder de nieuwe leiding van Kees Jan vol vertrouwen tegemoet.

plaatselijk en vooral persoonlijk betrokken zijn bij vele vormen van sociaaldiaconaal werk. Dwars door diverse bevolkingsgroepen en religieuze richtingen heen zijn zij op zoek gegaan naar begrip. Gedreven door liefde werken zij aan het opbouwen van relaties en dragen zo hun steentje bij aan herstel van wat er in het verleden zo vaak fout ging tussen joden en christenen en tussen moslims en christenen. Kees Jan is gaan beseffen dat verzoening geen einddoel is, maar een proces.

De avond had een ander karakter. Veel mensen uit de NEM-achterban kwamen om zowel Gijs als Kees Jan de hand te drukken. Een heel bijzondere avond, die werd opgeluisterd door een tweetal dansen door de Christian Dance Company. Het was vooral indrukwekkend hoe het verhaal van Hagar, de verstotene, de verdreven Egyptische slavin van Sara, door één van de danseressen werd uitgebeeld. Een bemoediging ook voor ons. God hoort ons en ziet ook naar ons om. Wij zijn daardoor in staat om zelf een bemoediging te zijn voor Joden en Arabieren.

Kees Jan ervoer het als zeer inspirerend te zien hoe de vele werkers in Israël en in de Arabische landen op zo'n kleine schaal

Abu Banaat

Toen ik in het Midden-Oosten woonde werd ik weleens met verholen spot Abu Banaat (vader van dochters) genoemd. Iets wat iedere man met enkel dochters zou kunnen overkomen. Eigenlijk was het met slechts één dochter niet zo'n probleem. Zo'n mooi buitenlands meisje was een bezienswaardigheid. Als wij op straat liepen werd onze dochter (1 jaar) spontaan door onbekende zwangere vrouwen ongevraagd gekust. Zij hoopten hiermee dat hun toekomstig kind net zo mooi zou worden.

Maar toen mijn vrouw zwanger was van de tweede, begonnen de problemen. Dit keer moest het een jongen worden. Sterker nog, het zou een jongen worden, werd ons telkens uitgebreid verteld. De een wist dat door de kruin van onze oudste dochter. Volgens een ander was het af te lezen aan mijn vrouw.

We waren dolblij toen wij tijdens ons verlof de trotste ouders werden van een tweede dochter. Toen wij haar een aantal weken later trots lieten zien aan onze Arabische vrienden, kennissen en buren, was hun reactie anders. Geen felicitatie, hooguit een bemoediging dat het de volgende keer wel beter zou gaan. Vreemd gedrag van die Arabieren? In China is het niet anders. Sterker nog, ook in Nederland heb ik een duidelijke voorkeur voor jongens ervaren. Het blijkt maar weer, Arabieren zijn net mensen.

Toch, een jongen krijgen in de Arabische wereld, ik moet er niet aan denken. Als je dan de lang verwachte zoon hebt ontvangen, is het niet ongebruikelijk om het voor een aantal jaren te verkleeden als een meisje. Dat alles om het Boze Oog weg te houden. Dan het dilemma; wanneer laat je een jongen besnijden? In de islam is het moment niet voorgeschreven. Met een maand, een jaar, na tien jaar? Het is allemaal mogelijk. En dan de naam. Als moslim zou ik mijn eerste zoon toch Mohammed moeten noemen. Inderdaad, vandaar dat er zoveel Mohammeds zijn.

Nee, doe mij maar meisjes. En heel stiekem hebben Arabische mannen mij ingefluisterd, dat je inderdaad toch maar beter meisjes kunt hebben. Zij blijven hun ouders trouw. Een uitgevlogen zoon zie je nooit meer terug.

Het bestuur bedankte Gijs voor zijn inzet voor de NEM. De NEM was niet alleen maar een organisatie waar hij directeur van was. Mede dankzij de steun van zijn vrouw Diny, was het ook zijn leven gedurende de afgelopen 15 jaar. Het bestuur gaf, samen met iedere aanwezige, Gijs en Diny de zegen van God mee.

Kees Jan, zijn vrouw Esther en hun vier kinderen Rafaël, Miriam, Susan en Michal werden voorgesteld aan de aanwezigen. Na bemoedigende woorden van Hans van der Zwan werd Kees Jan ingezegend door het bestuur, een vertegenwoordiging van de staf en een vertegenwoordiger van zijn gemeente.

De avond werd besloten met een receptie. Er werd dankbaar gebruik gemaakt van de gelegenheid om Gijs te bedanken en Kees Jan te bemoedigen en welkom te heten.

We mogen terugkijken op een goede dag. Een dag waarbij naast het afscheid van Gijs en de introductie van Kees Jan, ook de relatie met onze achterban weer kon worden versterkt.

Kerst in Israël, een impressie

De Straat van de Ster in Bethlehem. Foto: Alfred Muller

Kerst is geen officiële feestdag in Israël. Er zijn veel plekken in het land waar het leven op die dag doorgaat zoals op alle andere normale weekdays. Maar voor een deel van de bevolking is deze dag niet zoals de andere dagen. Zij vieren het feest als één van de hoogtepunten van het jaar. Hier volgt een korte impressie van verschillende groepen in het land die ik heb gevraagd naar de manier waarop zij Kerst beleven.

Arabische christenen

De groep die het meest in het oog springt is die van de Arabische christenen in Israël en de Palestijnse gebieden. In de straten is veel kerstdecoratie te zien, veel lichtjes, kerststalletjes, slingers, kerstmannen... Voor velen is het een feest van sfeer, lekker eten en gezellige muziek. In Bethlehem is dit de tijd van het jaar dat de meeste bezoekers verwelkomd worden. Naast speciale kerstdiensten is er een speciale kerstopocht en 's avonds treden er allerlei muziekgroepen op met een seculier repertoire en kerstmuziek. Lokale en internationale christenen

die met Kerst vooral willen stilstaan bij het wonder van de komst van Gods Zoon hier op aarde, missen de eer voor Hem in al het spektakel. Tegelijkertijd zien ze ook mogelijkheden. Een van de Arabische christenen die ik sprak zei: 'Juist met Kerst zijn er meer kansen voor ons om met de mensen hier, waaronder ook de moslims, te praten over de echte betekenis van Kerst: "Jezus onze Redder is geboren!"'

Verskillende data

Niet iedereen viert Kerst op dezelfde dag. Er zijn zelfs drie data in omloop voor de jaarlijkse kerstvie-

ringen. De katholieken en protestanten vieren het op 25 december, de orthodoxe kerken (bv. Syrische, Griekse en Russische) vieren Kerst op 6 januari en de Armeense kerk viert dat feest op 18 januari. Dat heeft te maken met het hanteren van verschillende kalenders, de Juliaanse en de Gregoriaanse.

Syrisch-orthodoxe scouts op het Kribbeplein bij de intocht van de Latijnse patriarch op 24 december. Foto: Alfred Muller

Messiaanse Joden

Veel Messiaanse gemeentes vieren geen kerstfeest. Het is geen feest dat volgens de Bijbel is ingesteld. Het is voor hen één van de voorbeelden waaraan ze kunnen zien

dat volgelingen van Jezus uit de heidenen sterke heidense invloeden hebben meegenomen; zichtbare invloeden, zoals de kerstboom met ballen en ook de kerstdatum zelf. Er zijn gemeentes waar de geboorte van Jezus wel gevierd wordt, maar dan tijdens het Loofhuttenfeest. Andere gemeentes kiezen ervoor om in verbondenheid met de buitenlandse christenen in hun gemeente toch een viering te houden. 'Ik was een keer in een Messiaanse gemeente waar op kerstavond de kerk sfeervol was ingericht, natuurlijk zonder kerstboom! Voor in de kerk was de muur met grote letters versierd. Er stond: "Wij vieren dat God zijn beloftes in Jezus heeft vervuld," vertelde een Messiaanse Jood.

Seculiere Joden

De laatste jaren is er een verrassende ontwikkeling gaande. Juist onder seculiere Joden is er een groeiende belangstelling om mee te doen aan de kerstvieringen. In bijvoorbeeld Nazareth, waar zowel Arabieren als Joden wonen, komen grote aantallen Joden naar de feestelijkheden toe. Maar niet alleen op straat kom je ze tegen. Ook de traditionele kerstdiensten in bijvoorbeeld de Oude Stad van Jeruzalem worden door een groot aantal seculiere Joden bezocht. Wat trekt ze aan? Is het vooral nieuwsgierigheid? Eén van de Joden die ik ontmoette vertelde: 'Ik vind het een heel mooi feest, het ziet er zo esthetisch uit. De kerstsfeer is zo speciaal. De mooie kerstsymbolen, de kerstboom en de cadeautjes die mensen elkaar geven!'

Moslims

Voor moslims is er geen reden om het kerstfeest te vieren als de komst van Gods Zoon op aarde. Toch zijn er ook moslims die graag meedoen aan de feestelijkheden rondom Kerst. De optochten, muziekoptredens, het feestelijke eten. Politiek leiders met een moslim-achtergrond zijn ook bij de kerstdienst in de Geboortekerk aanwezig. Voor de meesten is het vooral een 'volksfeest'. Een van de moslims die Kerst viert zei: 'Ja, ik ga elk jaar naar Bethlehem met Kerst, ik vind het er dan zo mooi. Ik ga bij mensen op bezoek en neem cadeautjes mee.'

Het Reveilwerk ingerold

Dit keer stelden wij een aantal vragen aan Piet en Willemien Mooibroek, de ouders van Rik, Rob en Sam. Voor veel mensen die de Reveilweken bezoeken zijn het vertrouwde gezichten.

Wat was jullie allereerste kennismaking met de NEM?

Willemien: 'Ik zat vanuit onze gemeente in de thuisfrontcommissie van Jellina Braaksma (die door de NEM uitgezonden was naar Jeruzalem). Het werd me duidelijk dat Gods plan met Israël en zijn volk van cruciaal belang is voor deze wereld. Ik wilde daar meer van leren.'

Piet: 'Gijs Lammerts van Bueren sprak regelmatig in onze gemeente. Hij vroeg of we een aanbeddingsteam konden samenstellen voor de Reveilweek. Zo zijn we het reveilwerk "ingerold".'

Is jullie kijk op Gods plan met Israël veranderd in de loop der jaren?

Willemien: 'Ik dacht vroeger dat Gods verbond met Israël overgegaan was op de kerk. Gelukkig heb ik geleerd dat God trouw is, ook aan zijn beloftes aan Israël. Om Yeshua te volgen in alles, voor zover we kunnen (zie Matteüs 5:17-19), vieren we Gods feesttijden.'

Piet: 'De liefde voor Israël heb ik van mijn ouders meegekregen. Die liefde is uitgegroeid naar een diep houden van een volk dat door de Eeuwige geliefd is. Hij heeft de Thora gegeven om te leven en door Yeshua mag ik als gelovige uit de heidenen daar deelgenoot van zijn. Geweldig!'

Hoe vaak zijn jullie op een Reveilweek geweest?

'Sinds 2005 elk jaar één of twee keer.'

Als je iets zou veranderen aan de Reveilweek, wat zou dat dan zijn?

'Eigenlijk vinden we het raar dat we op de sjabbat aan het rennen en vliegen zijn om in- en uit te pakken, de tent op te zetten, muziekapparatuur, het podium en de kindertent klaar te maken. Dus als wij iets zouden veranderen: Reveilweek van vrijdag tot vrijdag!'

Wat zouden jullie zeker niet veranderen aan de Reveilweek?

'Het 24/7 gebed! De motor van een geslaagde reveilweek.'

Het tijdperk Ariël Sharon

Deel 1

Na het mislukken van de vredesbesprekingen tussen Arafat, Barak en Clinton brokkelt de steun voor de vredespolitiek van de Israëlische premier in de Israëlische samenleving snel af. Barak besluit tot het uitschrijven van nieuwe verkiezingen. Ehud Barak moet het in de verkiezingen opnemen tegen de leider van de rechtse Likoeid: Ariël Sharon. De winnaar mag zich de nieuwe premier van Israël noemen.

Verkiezingen: 6 februari 2001

Nog nooit in de recente geschiedenis van de Joodse staat zijn verkiezingen zo dramatisch verlopen als deze keer. Ehud Barak wordt met een heel groot verschil verslagen. Sharon krijgt 62,5% van de stemmen tegen 37,5% voor Barak. Barak vat dit op als een motie van afkeuring voor zijn vredespolitiek en stapt per direct op als leider van de Arbeiderspartij. Ook vertrekt hij uit de Knesset (het Israëlische parlement). Hij verklaart in zijn slottoespraak: 'Vrienden, we hebben deze strijd verloren maar we zullen de oorlog winnen.' Ariël Sharon begint met de vorming van een nieuwe regering.

Wie is Ariël Sharon?

Ariël Sharon, geboren in 1928, was een ervaren militair en politicus. Als militair commandant was hij actief in onder meer de Zesdaagse oorlog en de Jom Kipoer-oorlog van 1973. Hij staat bekend als een hardliner. Na zijn militaire loopbaan belandt hij in de politiek. Eerst van 1977–1981 als minister van landbouw en van 1981–1983 als minister van defensie. In deze periode valt Israël Libanon binnen en wordt Sharon door een Israëlische onderzoekscommissie indirect schuldig bevonden aan de gruwelijke bloedbaden in de Palestijnse vluchtelingenkampen Sabra en Shatilla (in Libanon). Verder was hij ondermeer van 1990 tot 1992 minister van Volkshuisvesting. Hij laat veel Joodse huizen bouwen op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook. Soms is het hiervoor noodzakelijk huizen van Palestijnen met bulldozers af te breken. Hieraan dankt hij zijn bijnaam 'de bulldozer'.

De tweede intifada

Tijdens zijn verkiezingscampagne bezoekt Sharon op 28 september 2000 op persoonlijke titel de Tempelberg, de plek waar de Islamitische Rotskoepel staat. Hij

wordt omringd door duizend veiligheidsagenten. Barak en Arafat staan dit bezoek toe, mits hij de moskee niet betreedt en geen opruiende taal gebruikt. Hij houdt zich aan de afspraak en laat aan de aanwezige moslims weten dat hij komt 'met een boodschap van vrede'.

Direct na zijn bezoek breken er op grote schaal Palestijnse rellen uit. Het begint in Jeruzalem en breidt zich binnen enkele dagen uit tot de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook. Jasser Arafat bestempelt de rellen als een spontane uitbarsting van Palestijnse woede, maar dit blijkt niet waar te zijn. Het is een vooropgezet plan om het blazoen van Arafat en zijn Palestijnse Autoriteit op te poetsen na de enorme deuk dat het had opgelopen na het afblazen van het vredesakkoord met Barak en Clinton in juli 2000. Een paar maanden na het uitbreken van de intifada verklaart de minister van Communicatie van de Palestijnse Autoriteit, Imad Al-Faluj, dat de intifada was gepland door het leiderschap na het mislukken van de top van Camp David.

Nieuwe vredesonderhandelingen?

Sharon vormt een brede, rechtse coalitieregering. Ondertussen houdt het Palestijnse geweld aan. Sharon weigert contact op te nemen met Jasser Arafat. In zijn ogen heeft deze zijn laatste kruid verschoten. Hij noemt Arafat zelfs 'irrelevant' en wil hem uitwijzen. Grote druk van Amerikaanse zijde weerhoudt hem hiervan. Er ontstaat een spiraal van geweld. Het meest gruwelijke is misschien wel de Palestijnse lynchpartij van twee Israëlische reservisten die per ongeluk in Ramallah terechtkomen. De twee worden gearresteerd door de Palestijnse Autoriteit en vastgezet in een politiecel voor nader onderzoek. Het gerucht gaat dat de twee deel uitmaken van een Israëlische undercover-actie. Een Palestijnse meute stormt vervolgens het politiebureau binnen en doodt de twee reservisten. De verminkte lichamen worden op straat gegooid. Dit alles gebeurt voor de ogen van een Italiaanse filmploeg. De vreselijke beelden gaan de hele wereld over. De wreedheid van de aanval is schokkend. De aanhoudende Palestijnse zelfmoordaanslagen worden door Sharon met geweld beantwoord. Hij laat zelfs voor het eerst bombardementen van F16's uitvoeren op Palestijnse steden en stuurt het Israëlische leger met tanks en pantservoertuigen Palestijnse steden in. Van 2000 tot 2004 worden er meer dan 60 zelfmoordaanslagen door Palestijnen uitgevoerd (meestal door Hamas). Soms zijn de zelfmoordenaars vrouwen of kinderen.

Ariel Sharon van de Likoeed partij in 1995. Foto: Ohayon Avi, GPO.

Vroegere chef-staf Haim Bar-Lecv (links) voert overleg met majoor-generaal Ariel Sharon (met verband) tijdens de Yom Kippoeroorlog (1973). Foto: Yossi Greenberg, GPO.

Premier Yitshak Rabin in gesprek met zijn adviseur Ariel Sharon in een leger-helikopter. Rechts defensie minister Shimon Peres, die een krant leest (1975). Foto: Saar Yaacov, GPO.

Praktische oplossing voor het geweld: fysieke scheiding

Zoals gezegd zijn er geen contacten tussen Arafat en Sharon. Toch is er een korte periode van toenadering. In april 2003 wordt, onder druk van de VS en hervormingsgezinde Palestijnen, Mahmoud Abbas tot Palestijnse premier benoemt. Kort na zijn benoeming ontmoeten Sharon en Abbas elkaar. Tijdens deze ontmoeting roept Abbas op tot een einde van het geweld aan beide kanten. Al snel negeert Hamas deze oproep door nieuwe zelfmoordaanslagen te plegen, waarop Israël reageert met het doden van enkele Hamasleiders. Abbas probeert het geweld te stoppen, maar dat lukt niet. In september 2003 treedt hij af. Arafat benoemt de hardliner Achemd Qurei tot nieuwe premier. Sharon en Qurei zullen elkaar nooit ontmoeten.

Om de spanning en het geweld te verminderen bedenkt Sharon twee maatregelen, beide met verstrekende gevolgen. De eerste maatregel is de bouw van een veiligheidshek, een afscheidingsbarrière rond de Westelijke Jordaanoever, om op deze manier aanslagen in Israël te voorkomen. Omdat het hek, soms in de vorm van een muur, voor een groot deel over bezet gebied komt te lopen en soms dwars door Palestijnse dorpen zal gaan, roept het veel verzet op. Verzet van

Palestijnen, maar ook van Israëlische vredesactivisten. Onder internationale druk en onder druk van het Israëlische hooggerechtshof wordt de route van het veiligheidshek meerdere keren aangepast. Uiteindelijk komt 7% (in plaats van de oorspronkelijke 16%) van de Westelijke Jordaanoever aan de Israëlische kant van het hek. Hoe je ook mag denken over dit veiligheidshek, het heeft in ieder geval het aantal aanslagen tot bijna nul gereduceerd.

De tweede maatregel komt als een donderslag bij heldere hemel. Sharon kondigt aan dat hij van plan is zich eenzijdig terug te gaan trekken uit Gaza. Zijn plan krijgt de naam: het Gaza-eerst plan. In een stemming onder de leden van zijn eigen Likoeedpartij in mei 2004, wordt het plan afgewezen. Zal Sharon toch doorgaan? Hoe het verder gaat, lezen we de volgende keer.

Meer lezen?

Op onze website kunt u nog 21 andere studies uit deze serie 'Ontknoping' downloaden. Kijk in het menu onder Onderwijs => (Bijbel)studies.

Met wortel en tak

Vragenrubriek voor jongeren over Israël, de Arabische wereld en de kerk

Wat heeft het Loofhuttenfeest met Kerst te maken?

Er zijn groepen Messiaanse Joden die juist tijdens het Loofhuttenfeest (in sept./okt.) de geboorte van Jezus herdenken. De Here God liet zijn Zoon als een baby geboren worden, heel kwetsbaar. De loofhut die mensen tijdens dit feest bouwen staat symbool voor de kwetsbaarheid van de mens. Door de komst van Jezus is het alsof God in een loofhut onder ons komt wonen. Sommigen denken dat Jezus zelfs tijdens dit feest is geboren. Ze rekenen dan terug vanaf de geboorte van Johannes. Zijn moeder Elisabeth was zes maanden zwanger toen de engel naar Maria kwam (Luc.1:26). Er zijn lijsten bekend van de verschillende groepen die om de beurt dienst hadden in de tempel. Daar zou je uit kunnen berekenen wanneer de groep van Johannes' vader, Zacharias, dienst deed. Tijdens zijn tempeldienst vertelde de engel dat Johannes geboren zou worden. Als Elisabeth direct daarna zwanger is geraakt, is het mogelijk dat Jezus in de periode van het Loofhuttenfeest is geboren.

Heb jij ook een vraag over Israël, de Arabische wereld en de kerk? Stuur deze naar vragenrubriek@nemnieuws.nl. Wie weet staat jouw vraag wel in het volgende magazine!

Verder verdiepen?

De rubriek 'Met wortel en tak' vind je terug op onze site. Hier staan nog meer artikelen, links, verwijzingen naar boeken, enz. (Menu: Onderwijs => Met wortel en tak)

Wat heeft Chanoeka met Kerst te maken?

Niets als je kijkt naar wat de Bijbel over deze feesten zegt. Als je ziet hoe joden en christenen deze feesten vieren, dan zijn er wel overeenkomsten. Chanoeka en Kerst worden beiden in december gevierd. Het zijn feesten die niet expliciet in de Bijbel worden voorgeschreven. Al lees je wel dat Jezus het Inwijdingsfeest (= Chanoeka, Joh.10:22) vierde. Bij beiden is een traditie van cadeautjes geven ontstaan en is het ontstaan van kaarslicht belangrijk. Het Chanoekafeest herdenkt de overwinning van de Maccabeeën (2e eeuw v. Chr.) op de Syriërs. Deze hadden met hun afgoderij het leven enorm beïnvloed. Zelfs de tempel was ermee verontreinigd. Chanoeka is het feest waarbij gevierd wordt dat de tempel werd gereinigd en de kandelaar opnieuw werd aangestoken. Zo werd de eredienst voor de levende God hersteld.

Chanoekaviering in Jeruzalem. Foto: Vidar Norberg.

COLUMN: CHRISTEL UIT ISRAËL

Als een baby...

Als vrijwilligers van de NEM in 'hun' land aankomen voelen ze zich soms als pasgeboren baby's: ze verstaan geen woord van wat er gezegd wordt, maar ze voelen wel aan hoe de sfeer is. Ogen die je vriendelijk en welwillend aankijken of een rug die je bewust wordt toegekeerd; de thee die je krijgt ingeschonken of de lege tafel.

De vrijwilligers beginnen hun tijd meestal met taalstudie. Dat is essentieel om contact te kunnen maken met de mensen en de cultuur in het land. Ze gaan ook naar de taalschool.

In drie maanden tijd leren ze hun eerste mondje Hebreeuws spreken, schrijven en lezen. Ze moeten andersom gaan denken, deze taal gaat van rechts naar links. De tekens en klanken voelen meestal onvertrouwd aan! De hersens van de taalstudenten raken ervan in de knoop. Ze denken het te snappen en dan blijkt het toch weer anders te zijn. Net als leven in een andere cultuur.

De docente van de taalschool praat alleen Hebreeuws tegen haar cursisten. Gelukkig is ze goed in mime dus ze legt de woorden heel beeldend uit. En dat doen zij zo nodig ook in de contacten met mensen en op straat, spreken met handen en voeten.

Is dat niet wat God ook heeft gedaan toen Hij zijn zoon Jezus naar deze aarde stuurde? Hij gaf zijn liefde handen en voeten in Jezus. Met Kerst denken we daaraan. Jezus begon ook als 'baby' maar Hij ging onze taal spreken, liet ons zien en horen en voelen hoe anders de taal van zijn hemelse Vader is... dat soort onderwijs is onbetaalbaar! En zijn eerste woordje? Wie weet, Abba.

Agenda winter/voorjaar 2012

JANUARI

- 6 Sjabbat Israël Gebed
- 9 Nieuwjaarsreceptie

FEBRUARI

- 3 Sjabbat Israël Gebed
- 6 Aanvang Voorbereidingscursus Midden-Oosten (onder voorbehoud)
- 11 Ontmoetingsdag regiogroepen
- 27 Ontmoetingsavond TFC-groepen

MAART

- 2 Sjabbat Israël Gebed
- 3 Israël Gebedsdag
- 10 TFC-dag, zie www.eza.nl

Alle activiteiten, behalve de TFC-dag, vinden plaats op ons NEM-centrum bij Voorthuizen.

Voor meer informatie over onze activiteiten zie: www.nemnieuws.nl, onder activiteiten.

Nieuwjaarsreceptie 9 januari 2012

Hartelijk welkom op maandag 9 januari op de NEM voor onze jaarlijkse nieuwjaarsreceptie! Vanaf 19.30 uur bent u welkom voor onderlinge ontmoeting aan het begin van het nieuwe jaar. Natuurlijk bent u nieuwsgierig naar onze plannen voor 2012. Tijdens de nieuwjaarsreceptie willen we die graag aan u presenteren en gezamenlijk een zegen vragen voor onze werkers in het Midden-Oosten en voor onze activiteiten in Nederland, België en Engeland. Be-stuur en staf van de NEM hopen u te verwelkomen in Voorthuizen!

Steun de nem

Zo kunt ook u het werk van stichting Near East Ministry steunen en meewerken aan verzoening:

Bid mee

Bid voor het werk van de NEM in Nederland en het Midden-Oosten en voor de Vrede van Jeruzalem. Vraag de maandelijkse NEM gebedsbrief aan.

Geef een gift

Met algemene giften sponsoren wij onderwijs- en voorlichtingsactiviteiten over Israël en het Midden-Oosten in Nederland, België en Groot Brittannië. Giften bestemd voor ons J19-Fonds (komt van Jesaja 19) gebruiken wij voor de financiering van ons werk in het Midden-Oosten.

Nodig ons uit

Stafleden van de NEM komen graag in een jongeren-groep of op een studieavond een lezing of presentatie geven. Of nodig ons uit voor een spreekbeurt op zondag voor een preek over kerk en Israël of over zending.

Laat je uitzenden

Voor drie maanden als BaanBreker, of langverband: minimaal twee jaar naar Israël of een omliggend Arabisch land. Bijvoorbeeld als vrijwilliger in de zorg, praktisch werk of onderwijs.

Word lid van een NEM - Regiogroep

Op meer dan twintig plaatsen in Nederland zijn NEM-regiogroepen die maandelijks bij elkaar komen voor zang, Bijbelstudie en gebed voor het Midden-Oosten en voor werkers die zijn uitgezonden.

Meer weten? Kijk op onze website
www.nemnieuws.nl of bel naar kantoor.
Wij staan u graag te woord!

COLOFON NEMMAGAZINE

NEMMagazine is een uitgave van stichting Near East Ministry en verschijnt 4x per jaar.

Redactie: Heidi van den Brandt, Elia Zweverink, Alfred Muller, Kees Jan Rodenburg.
Eindredactie: Jedidja Fijnenberg. Stuur uw reactie naar: jedidja.fijnenberg@nemnieuws.nl
Vormgeving: Anton Sinke
Drukwerk: De Hoop Grafisch Centrum, Dordrecht

De NEM is een interkerkelijke stichting opgericht in 1963 met als doel dienstbaar te zijn aan Jood en Arabier door de verzoening in Jezus Messias en onderwijs te geven over de unieke positie van Israël onder de volken.

De NEM is lid van de Evangelische Alliantie en de Evangelische Zendingen Alliantie. De NEM is volledig afhankelijk van giften en onkostenvergoedingen en heeft de ANBI-status.

NEM Nederland

Bezoekadres: Voorthuizerweg 5, 3862 PZ Nijkerk (weg Voorthuizen-Putten, N303)
Postadres: Postbus 30, 3780 BA Voorthuizen
T: 0342 - 47 13 18
F: 0342 - 47 48 96
E: info@nemnieuws.nl
W: www.nemnieuws.nl

Facebook groepen: Reveilweken, Near East Ministry
Bank ABN-AMRO: 46.24. 53.855

NEM België, contactadres
Fam. M. Wittocx, Koning Albertstraat 158, B-2800 Mechelen
T/F: 015-209422, E: michael.wittocx@telenet.be
KBC bank Mechelen, rekeningnr. 733-0101327-89

NEM UK, contact address
Ruth Youngman, 3 Stonegate Green, Leeds LS7 2TQ
T: 0113-2306491, E: ruth4nem@talktalk.net

Foto achterzijde: Alfred Muller en Galit Lub
Foto voorzijde: Jedidja Fijnenberg ISSN: 2210-7266

| NR. 8 | DECEMBER 2011

KIDS!

■ WIST JE DAT...

...ongeveer 740 jaar voor de geboorte van Jezus al gezegd werd door Jesaja en Micha, dat een bijzonder kind geboren zou worden. Zoek het maar op!

verdwaald...

Als je op de heide wandelt, kan het weleens gebeuren dat je een schaapherder met zijn kudde tegenkomt. De schaapherdershond helpt de herder om de schapen de juiste richting op te laten gaan. De hond luistert naar de herder en helpt hem om de kudde op het goede pad te houden.

Het volk Israël heeft soms niet geluisterd naar God, waardoor ze van Hem afdwaalde, net als een schaap soms afdwaalt van de kudde. God gebruikte daarom profeten om het

volk (zijn kudde) weer naar Hem (de herder) te laten luisteren. Een profeet is iemand die luistert naar een boodschap van God. Hij vertelt dit door aan het volk, zodat de mensen weten wat de wil van God is. Eigenlijk een soort schaapherdershond. Jesaja was ook een profeet. Hij heeft heel veel woorden van God ontvangen. Dit waren vooral woorden om het volk op zijn fouten te wijzen, maar ook woorden met een belofte. Veel van deze woorden, die ook wel profetieën genoemd worden, zijn al uitgekomen. In Jesaja 9:5 staat 'Want een Kind is ons geboren....', toen werd al beloofd dat de Vredenvorst geboren zou worden. Ook de profeet Micha (5:1) spreekt deze belofte uit.

Er staan nog veel meer boodschappen van God in het Oude Testament die nog uit moeten komen. Daarom is het belangrijk om Gods woord goed te lezen en te luisteren naar zijn stem.

Kijk eens op het YouTube kanaal van de NEM voor filmpjes en liedjes. Er staat o.a. een filmpje op van een schaapherder met zijn kudde en de schaapherdershonden!

■ WIST JE DAT...

...Jezus de goede Herder is (Johannes 10:11). Wij mogen naar Hem luisteren en Hem volgen.

■ PRIJSVRAAG

De oplossing van de vorige puzzel was: 'aliyah naar Israël'. De prijs ging naar Matthijs van Trooien. Van harte gefeliciteerd!

Dit keer mag je de woorden die onderaan staan wegstrepen in de puzzel. De letters die overblijven vormen een zin. Deze zin mag je met je naam, leeftijd en adres opsturen naar kids@nemnieuws.nl. Wie weet win jij dit keer wel een mooie prijs!

O	B	A	D	J	A	I	R	A	H	C	A	Z	H	B	O
A	I	M	E	R	E	J	L	S	M	A	H	A	R	B	A
İ	A	G	G	A	H	O	Ü	R	A	B	D	A	S	E	
J	S	C	N	A	A	B	H	O	I	A	J	S	A	P	S
O	O	A	N	O	A	J	B	L	K	N	I	A	N	P	O
Z	E	N	M	G	S	E	N	Ü	İ	L	A	E	S	A	H
U	A	R	A	Ü	D	M	K	A	E	I	H	D	H	E	A
A	Ä	R	O	N	İ	E	I	S	F	E	H	C	V	M	J
N	O	E	D	I	G	L	L	S	M	E	I	C	O	A	O
M	A	L	E	A	C	H	I	I	N	M	Z	S	E	G	İ
H	Ü	L	D	A	O	D	A	M	A	J	R	I	M	Z	L
M	O	Z	E	S	N	A	H	U	M	N	A	T	A	N	E

ABRAHAM	AGABUS	AMOS
AÄRON	DANIËL	DEBORA
ELIA	ELISA	EZECHIËL
GIDEON	HABAKUK	HAGGAÏ
HANNA	HOSEA	HULDA
JEREMIA	JESAJA	JONA
JOZUA	JOËL	MALEACHI
MICHA	MIRJAM	MOZES
NAHUM	NATAN	NEHEMIA
OBADJA	SAMUËL	SIMSON
ZACHARIA	ZEFANJA	